

Resumé

Předběžné opatření je jedním z nejdůležitějších prostředků ochrany práv účastníků soudního řízení. Je jednodušší a rychlejší než řízení ve věci samé, což soudům dává možnost jednat bez zbytečných odkladů a účinně tím zajistit dočasnou úpravu poměrů účastníků či odvrácení škody. Důsledkem těchto skutečností však je určitá míra omezení aplikace některých zásad civilního procesu, a tedy i práv účastníků řízení, především účastníka, jemuž je předběžným opatřením uložena nějaká povinnost.

Je otázkou, zda toto omezení není neúměrně vysoké a zda tedy stávající úprava vyhovuje požadavkům, jež jsou na ni kladeny. Předmětem této práce je proto poskytnout kritický pohled na institut předběžného opatření, a to zejména na jeho možnosti a meze, při současném zohlednění doktrinálních a judikатурních závěrů.

První část této práce se zabývá institutem předběžného opatření z obecného hlediska. Předběžné opatření je zde vymezeno co do jeho smyslu a účelu, autor pak krátce popisuje základní principy, systematiku a historii právní úpravy.

Druhá a třetí část se zaměřují na materiální, respektive formální předpoklady pro nařízení předběžného opatření. Vedle ostatních aspektů je věnována pozornost zejména zákonným důvodům, pro něž je možno předběžné opatření nařídit, a na povinnosti navrhovatele složit jistotu pro případ vzniku škody, jelikož je její význam mimořádně vysoký, a přitom se v soudní praxi její úloha velice podceňuje.

Čtvrtá část této práce se zabývá řízením o návrhu. Především jsou zde popsány jednotlivé možnosti, jak může být o návrhu rozhodnuto, detailněji pak jsou rozebrány jednotlivé aspekty nařízení předběžného opatření.

Pátá část je zaměřena na institut odpovědnosti za škodu způsobenou v důsledku nařízení předběžného opatření. Poté je vedle obligatorní odpovědnosti navrhovatele věnován větší prostor též méně jasné odpovědnosti státu.

A konečně v poslední části je představena švédská úprava předběžného opatření a její srovnání s úpravou českou. Autor si tuto úpravu zvolil především proto, že je dle jeho soudu velice zdařilou ukázkou toho, jak je možné neubrat nic z efektivity předběžného opatření a přitom zachovat práva účastníků nedotčena.

Závěrem práce autor hodnotí výsledek svého zkoumání. Dochází přitom k závěru, že stávající právní úprava předběžného opatření příliš nevyhovuje požadavkům, které jsou na ni kladeny, ať už ústavním pořádkem, nebo obecnými

procesními principy, či „*pouze*“ praktickými potřebami adresátů úpravy. Míra omezení práv účastníků řízení je totiž tak vysoká, že může být způsobilá narušit jejich právo na spravedlivý proces garantované čl. 36 Listiny základních práv a svobod.

Tyto skutečnosti tak dávají autorovi této práce důvod se domnívat, že potřeba předmětnou právní úpravu novelizovat je vskutku aktuální. Pokouší se proto *de lege ferenda* nastínit, které kroky by dle jeho názoru měly být učiněny, aby se česká právní úprava stala smysluplnou, vyrovnanou a principiálně konzistentní. Švédský model tomu přitom může být dobrým příkladem.